REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner. Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf.. Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger. Ekstein Bernat. Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 106 | Brașov, Miercuri 14 (27) Mai | 1908.

O sërbare în liniște.

O festivitate ce s'a petrecut Dumineca în Sibiiu, mai întâiu în catedrală apoi în palatul metropolitan, aniversarea a optzecea dela nașterea Arhiepiscopului și Metropolitului Ioan Mețianu, resuscită în noi sentimente și cugetări duioase și serioase în momentele ce le străbatem.

Ne gândim cu simpatie și recunoștință la Arhiereul încăruntit în serviciul ce l'a îndeplinit cu vrednicie în misiunea sa sfântă ca archipăstor sufletesc al poporului român din metropolia gr. or. a Transilvaniei și Ungariei. Dar ne gândim tot odată și la greutățile mari și neașteptate, ce le întâmpină tocmai acuma în desvoltarea ei biserica română de la noi. de ambele confesiuni, ca ocrotitoare legitimă a învățământului nostru poporal și ca cetățuie, în care se adăpostește sufletul năcăjit și amărât al poporului.

Pe vremile când Metropolitul Mețianu a trecut dela Oradea-mare, unde a funcționat un an ca Vicar episcopesc și președinte al consistorului, la Arad ca Episcop, în 1875, raporturile politice între popoarele acestei țări erau mai suportabile. Incă nu se ivise pe scenă șovinismul violent care a cășunat atâta rău popoarelor acestui stat; era însă embrionul acestui șovinism într'atâta desvoltat încât deja în anul acela, 1875, a văzut lumina zilei. Contele Tisza Kalman i-a fost moașe și l'a botezat cu numele de „sdrobitor de naționalități." Amenințarea fu mare, dar cu timpul s'a arătat că nu era așa de grozavă. Tisza Kalman era un mare jongleur politic și știa să împace de minune nizuințele sale extreme șoviniste cu exigențele de oportunitate. Cu episcopii să hotărâse sa trăiască în pace, punea însă ca condițiune ca ei să-i umble în voie și să fie astfel razimul politicei sale. De aceea deoparte îi amenința, de alta le împlinea multe dorințe.

Cu sistemul acesta de terorizare a Episcopilor noștri Tisza ajunse, după vre-o zece ani de guvernare, până a se folosi de toată influența sa ca ministru-președinte spre a dobândi, ca Episcopii noștri să fie admoniați de însuși Majestatea sa cu ocasiunea primirei omagiilor episcopatului român de ambele confesiuni, la manevrele mari și la alte aranjări. Episcopii noștri se aflau între ciocan și nicovală și din situațiunea aceasta strâmtorată și tormentată nici n'au mai eșit până în ziua de astăzi. Mitropoliții noștri ar ști să ne spună mai multe despre desele neplăceri și șicanări ce au avut să le întâmpine de pe când erau episcopi și apoi, în măsură mai mare, după rangul și demnitatea lor mai înaltă bisericească.

Totuși vremile de azi sunt neasămănat mai asupritoare pentru Arhiereii noștri decât sub guvernul lui Tisza Kalman. — Pe atunci fericiții întru memorie Metropoliți se bucurau încă de vază la curte și numai târziu, după ce a întrodus Tisza Kalman campania de dojeni față cu Arhiereii noștri, în era mai nouă a șovinismului violent, s'a putut întâmpla ca Metropoliții, aleși în urmă la Sibiiu și la Blaj, să nu mai fie împărtășiți de favorul și de onoarea de a fi numiți după tradițiune conzilieri intimi ai Majestății Sale.

Octogenarul Archiereu, a căruia aniversare s'a serbat Duminecă, a știut în cariera sa de Episcop să folosească situațiunea de atunci pentru ca, cu energia sa cunoscută, să reformeze administrația și să creeze instituțiunile și fondurile, care au dat așa de mare avânt diecesei Aradului, iar ca Mitropolit a știut să se strecoare cu multă precauțiune adeseori printre valurile furtunoase între Scylla și Carybde.

Biserica îi va fi în veci recunoscătoare pentrucă n'a uitat nici odată de datoria sa sfântă de a apăra din răsputeri drepturile și interesele ei de viață precum și caracterul ei național

Incă de aici încolo biserica și națiunea așteaptă dela Metropolitul Ioan Mețianu, care și-a păstrat vigoarea trupească și sufletească și la înaltele sale bătrânețe, să le fie un razâm puternic în luptele grele ce trebue să le străbată.

Urăm din suflet Inalt Prea Sfinției Sale sănătate și tărie și mulți ani înainte!

Din dietă. Eri s'a început în dietă desbaterea budgetului ministrului de honvezi Jekelfalussy. Dep. Kmety a adus ministrului elogii, fiindcă a contribuit foarte mult la desvoltarea »spiritului maghiar« în honvezime. (Adevărat! Dovadă măcelul dela Panade!—N. Cul.) Kmety a mai cerut transferarea unui regiment maghiar la Fiume. In ce privește urcarea soldei ofițerilor de honvezi, nu e încontra, fiindcă ofițerii sunt funcționarii statului. Cere însă, ca să se urce și lefurile funcționarilor orașului

---

Reforma electorală. In ședința de eri după amiazi președintele Justh a adus la cunoștința dietei, că ministrul Andrassy va face încă în decursul acestei săptămâni declarațiuni importante cu privire la reforma electorală.

Conferența koșuthistilor. Sâmbăta sara partidul koșutist a ținut mult anunțata conferință în afacerea ridicării soldei ofițerilor. Corifeii au fost necesitați a ținea aceasta conferință pentruca să-și prepare trupa, în care se iviseră și de aceia, cari murmurau văzând că, purtați de nas, azi mâne vor trebui să voteze leafa oficerilor fără de a primi în schimb vre-o compensație din pretensiunile lor naționale.

Ridicarea lefurilor ofițerilor. precum știm, trebuie anume să fie primită mai întâi de parlament, apoi va ajunge numai înaintea delegațiunilor, a căror termin de conchemare încă nici azi nu e hotărâtă. Pentru trecerea urcării prin parlament a fost nevoie de îmblânzirea mieilor, cari făceau pe tigrul. La conferența de Sâmbătă au fost prezenți 120 de membri și după discursurile și esplicațiunile date de miniștrii Wekerle și Andrassy, numai 5 au rămas nesatisfăcuți, declarându-se contra ridicării soldei, dar și aceștia erau contra numai ca afacerea să aibă forma îndatinată. Ceilalți s'au mângăiat cu aceea, că concesiunile naționale se vor câștiga când va ajunge la ordinea zilei desbaterea urcărei contingentului de recruți.

Așadară tot s'a mai găsit o crăpătură, prin care koșutiștilor le surâd razele de amăgire că vezi Doamne, toi ei ar fi cei învingători.

Nemulțumire între koșutiști. Deputații koșutiști Gaston Gaal și Endrey Gyula au anunțat lui Kossuth eșirea lor din partid pe motiv, că partidul părtinește urcarea soldei ofițerilor. Sunt iminente încă și alte eșiri

---

O zi aniversară.

»Telegraful Român« ce ne sosește astăzi, publică sub titlul de mai sus un călduros articol din prilejul aniversării a 80 a nașterii I. P. S. Sale Archiepiscopului și Mitropolitului Ioan *Mețianu*, în care se relevează activitatea rodnică pentru biserica națională și școala confesională a Venerabilului cap al metropoliei gr. or. rom. și îi se doresc încă mulți ani de viață ca să se poată bucura de roadele ostenelelor sale. Reținem din acest articol următoarele părți, care esplică multe și delătură nedumerirea, căreia i-am dat espresiune în numărul trecut al foaei noastre:

»Dorința espresă a Inaltpreasfinției Sale a fost, să nu i-se facă manifestațiuni sgomotoase, cum e obiceiul la astfel de ocaziuni, ci dacă se poate, ziua aceasta aniversară să rămână tăinuită și necunoscută, una, pentrucă zilele grele, prin cari trecem, nu sunt prielnice pentru aranjarea de serbări sgomotoașe și pline de însuflețire, iar alta, pentrucă înaintata etate a Inaltpreasfinției Sale nu permite suportarea emoțiunilor și impresionărilor legate de regulă de astfel de serbări.

»S'a lăsat deci din adins să treacă ziua aniversară nedescoperită și chiar și celor ce s'au interesat de aflarea ei, li-s'au dat răspunsuri evasive. Și între aceștia se aflau, nu numai fii marcanți sufletești de ai Inaltpreasfinției Sale, ci și străini, ca: Excelența Sa comandantul de corp din Sibiiu, baronul *Gundernack*, care avea intențiunea să aranjeze o serenadă I. P. S. Sale, cu muzică militară, apoi Ilustritatea Sa domnul episcop al bisericei săsești din Sibiiu, Dr. *Teutsch*, și alții. Pentru toți însă ziua nașterii I. P. S. Sale a rămas tăinuită, pentrucă, cum am spus, să nu fie serbată cu sgomot și cu manifestațiuni«.

Această aniversare rară n'a rămas însă tăinuită, căci I. P. S. Sa Mitropolitul a primit zilele aceste numeroase felicitări din toate părțile locuite de Români. In catedrala din Sibiiu s'a ținut Duminecă un serviciu divin solemn, cetindu-se o rugăciune pentru îndelunga viețuire a I. P. S. Sale Metropolitului, iar după biserică o deputațiune mai mare compusă din asesori consistoriali, profesori seminariali și dela școala civilă de fete, funcționarii consistoriali și alți membrii ai inteligenței române din

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Guy de Maupassant.

O răsbunare.

Traducere de *M.*

Văduva lui Paolo Severini locuia singură cu fiul său într'o căsuță săracă pe întăriturile din Bonifacio. Orașul, clădit pe întrare a muntelui, atârnând chiar pe alocurea deasupra mării, privește, peste strâmtoarea sămănată cu stânci, coasta mai joasă a Sordiniei.

La picioarele sale, de cealaltă parte, împresurându-l aproape în întregime, o spărtură a malului râpos, care pare un coridor uriaș, îi slujește de port, el aduce până la cele dintâi locuințe, după un ocol lung între două maluri râpoase, micile luntri de pescari italieni ori sardinieni, și, la fiecare două săptămâni pe bătrânul vapor ràpciugos, care făcea slujba spre Ajaccio.

Pe muntele alb, îngrămădirea de case așează un strat încă și mai alb. Ele par niște cuiburi de pasări sălbatice, acățate astfel pe stânca aceasta, stăpânind intrarea îngrozitoare. în care corăbiile nu se încumetă să pătrundă. Vântul fără odihnă, obosește marea, obosește țărmul gol, sfărmat de el, abia îmbrăcat cu iarbă; el se năpustește în strâmtoare, pustiindu-i cele maluri. Dârele de spumă palidă, prinse în punctele negre ale nenumăratelor stânci, cari răsar pretutindeni din valuri, par niște petece de pânză, plutind și sbătându-se pe suprafața apei.

Casa văduvei Saverini, înfiptă chiar pe creaste țărmului râpos, își deschidea cele trei ferestre spre orizontul acesta sălbatic și pustiu.

Ea trăia acolo, singură, cu fiul său Antoniu și cățeava lor »Semillante«, mare dobitoc slab, cu părul lung și aspru, din neamul păzitorilor de turme. Ea-i slujia tânărului la vânat.

Intr'o seară, în urma unei gâlcevi, Antoniu Savarini fù ucis tâlhărește, printr'o lovitură de cuțit, de Nicolae Ravolati, care, în noaptea aceea chiar, coborî în Sardinia.

Când bătrâna mamă porni trupul copilului său, pe care i-l aduseseră niște trecători, nu plânsese, dar rămase multă vreme privindu-l încremenită; apoi întinzându-și mâna sbârcită peste cadavru, îi făgădui răsbunare. Ea nu primi cu nici un chip ca să rămână cineva cu ea, și se închise lângă cadavru cu cățeaua, care urla. Și urla animalul acesta, fără întrerupere, în picioare lângă pat, cu capul spre stăpânul său și cu coada între picioare. Nu se clintia mai mult ca mama, care aplecată acuma pe trup, cu privirea țintă, plângea cu bogate lacrimi mute, contemplându-l.

Flăcăul, pe spate, îmbrăcat cu vesta lui de postav gros, găurit și sfârticat la piept, părea că doarme; dar peste tot era plin de sânge: pe cămașă, pe vestă, pe pantaloni, pe față și pe mâni. Bucăți de sânge închegați se desprinseseră în barbă și în plete.

Bătrâna mamă prinse să-i vorbiască. La sgomotul acestei voci cățeaua tăcu.

— Du-te, du-te, tu vei fi răsbunat puiul meu, copilul meu, sărmanul meu băiat. Dormi, dormi, tu vei fi răsbunat, înțelegi tu? Mama îți făgăduește! Și ea-și ține totdeauna cuvântul, mama, tu știi bine.

Si ea se aplecă ușurel spre el, lipindu-și buzele ei reci de buzele moarte.

Atunci Semillante începu iarăși a geme. Ea scoase un lung plânset monstru, sfâșietor, oribil.

Și rămaseră așa amândoi, femeia și animalul, până la ziuă.

Antoniu Soverini fu înmormântat ziua următoare și în curând nu se mai vorbi de el în Bonifacio.

* * *

Nu-i rămăsese nici frate nici vreun văr apropiat. Nici un bărbat nu se afla care să-l răzbune. Singură, mama se gândea la aceasta, bătrâna.

De partea cealaltă a strâmtorii, ea privia de dimineața până seara, un punct alb pe coastă. E un orășel sardinian, Longosardo, unde se adăpostesc bandiții corsici urmăriți prea de aproape. Ei locuesc aproape singuri în cătunul acest, în fața țărmurilor patriei lor, și așteaptă acolo momentul să se reîntoarcă. In satul acesta știa ea bine, se ascunsese Nicolae Bavolati.

Singură, de dimineața și până seara, stând în fereastră, privea într'acolo gândind la răzbunare. Cum ar face ea singură neputincioasă, așa de aproape de moarte? Dar ea promisese, ea jurase pe cadavru. Ea nu putea să uite, nu putea să aștepte. Ce să facă? Nu mai dormia noaptea, nu mai avea nici odihnă nici astâmpăr; ea căuta, îndărătnică. Cățeaua, la picioarele ei, dormita, și, din vreme în vreme ridicându-și capul, urla în depărtare. Decând

Sibiiu au esprimat prin graiul d-lui archimandrit Dr. Ilarion *Puşcariu* felicitările lor I. P. S. Sale.

Bănci de tot felul.

Avem noi Românii — între altele — o însuşire minunată, căreia trebue fără îndoială să-i mulţumim în mare parte faptul, că azi mai suntem ceeace suntem, adecă Români, considerând multele năcazuri cari au trecut peste capul nostru Această însuşire — nu-i greu de gâcit — este perseveranţa noastră în deobşte cunoscută. Ţinem cu toată tăria la ceeace am apucat şi bine facem! Dar vorba este, că lucrul are şi o parte slabă şi anume se întâmplă că une-ori nu ştim când şi dacă peste tot nu cumva a devenit cu vremea nefolositor sau chiar în paguba noastră aceea, la ce noi ţinem morţiş!

Aduc un mic exemplu: Românii din Braşov în special — nu vorbesc de alţii, unde poate ar fi acelaşi caz — erau odinioară cărăuşi vestiţi, mai ales pentru negoţul cu România! S'a făcut de-odată linia forată şi s'a închis vama, prin ceeace cărăuşilor din Braşov li s'a dat lovitura de moarte. Ce credeţi, câţi au băgat de samă lucrul acesta şi *s'au ştiut să se folosească la timp de el?* Prea puţini şi de aceştia n'a fost rău nici mai târziu! Cei mai mulţi însă nu s'au putut împăca cu gândul că nu mai merge cu cărăuşia şi au perzistat ţinând şi mai departe cai mulţi şi slugi, etc. până când s'au ruinat. Loviţi fără de veste nu s'au putut reculege numai decât şi n'au putut *abandona ocupaţiunea obicinuită* până atunci: cărăuşia! Aşi mai putea aduce exemple de acestea şi din viaţa noastră socială şi culturală, dar mă opresc, căci cred, că afirmaţia mea de mai sus nu sufere îndoială.

In cestiunile noastre economice în special putem observa, că e mult numai până când din întâmplare sau siliţi de împrejurări facem un mic început în vre-o direcţie oare-care, ca apoi toţi să ne îndreptăm puterile într'acolo şi să mergem orbiş înainte, abandonând cu totul alte terene de muncă şi câştig. Un exemplu minunat ne oferă aici înfiinţarea băncilor noastre poporale. Sunt numai 35 de ani dela înfiinţarea primului nostru institut financiar şi azi avem cam la 150! In proporţie egală s'ar veni cam 4 bănci la an în cei treizeci şi cinci de ani din urmă. Şi aici n'am considerat »*ideile*« de înfiinţări, cari de sigur mai sunt ascunse în creerii multora dintre bărbaţii noştri fruntaşi şi cari îşi aşteaptă realizarea!

S'ar părea într'adevăr că poporul românesc după lungi şi serioase studii asupra sa şi în deplină conştiinţă de situaţia sa economică-culturală şi politică ar fi ajuns la nestrămutata convingere, că salvarea sa, viitorul său atârnă numai şi numai dela înfiinţarea de bănci, de »institute de credit şi economii ca societăţi pe acţiuni«. Azi la noi aproape nu există om din clasa noastră inteligentă »care ţine la sine« şi care să nu fie în vre-o legătură mai de aproape cu vre-o bancă: ca membru în direcţiune, în comitetul de supraveghiare, ca funcţionar, jurisconzult sau cel puţin ca bărbat de încredere!

Iar poporul nostru? El sprijineşte de regulă pe zeloşii iniţiatori de bănci! Dacă inteligenţa noastră a venit şi vine şi azi — de regulă numai ea — cu ideia înfiinţării de bănci şi se pune în fruntea acestora, aşa şi poporul nu se lasă mai pe jos cu sprijinul său. Indată năvăleşte şi el — numai cu puţine îndemnuri, venite tot dela inteligenţă — şi ia cu asalt numărarul băncii ca împrumut, făcându-şi de sigur fiecare socoteala de aşi achita cu banii luaţi, alte mici daraveri sau chiar datorii mai mari pe la alte bănci!? Şi iată aşa nu-i greu de loc »să faci afaceri« cu o bancă. Lucrul odată început, merge de sine! Intemeietorii au ceva mai multă bătaie de cap, dar apoi ce-i drept că lor li se cuvine şi li se şi dă cea mai mare răsplată morală bine înţeles, căci la materie nu se gândesc »dânşii« — totul făcând numai »*pentru popor*«, spre uşurarea şi emanciparea lui economică!

Deşi în timpul din urmă s'a mai atins prin unele din ziarele noastre tema aceasta şi deşi neadormiţii duşmani ai noştri s'au şi grăbit să se folosească de unele asertiuni în aceasta chestiune a numitelor foi intevertind lucrul, totuşi credem că mai mult folos aducem cauzei noastre, dacă relele ce le avem, s'au ca să fim corecti, dacă unele porniri nenaturale în chestia de mare însemnătate a băncilor noastre le scoatem la iveală, decât dacă le-am retăcea. Aceasta chiar şi cu rizicul de a da contrarilor propăşirii noastre, armo şi ocazie a ne cunoaşte unele slăbiciuni ce le avem în această privinţă.

Adevărul care trebue stabilit este, că băncile româneşti şi-au avut şi îşi au şi astăzi rostul lor bine motivat şi că uşurarea, ce ele în împrejurări normale au adus-o şi o aduc poporului nostru, este incontestabilă. De asemenea trebue să constatăm aici cu hotărâre că băncile româneşti în genere sunt până astăzi institute financiare reale şi solide, cari prosperează treptat! Ceea ce este însă de reprobat în chestiunea aceasta e faptul numai că — se pare — *înfiinţarea de bănci în timpul cel mai recent a devenit un ce atât de „ademenitor pentru unii dintre cărturarii noştri mai ales, încât aceştia se simt de a dreptul nefericiţi, dacă nu pot fi la vre-o bancă, cel puţin membrii în direcţiune!* Natural, că la aceşti »stimabili cetăţeni« nu joacă rol acea brumă de »materie« împreunată cu dignitatea de conducător de bancă, ci dânşii în dorul cel mare ce-l au de a veni în ajutorul poporului sărac şi oropsit, se văd eschişi oarecum dela plăcerea de a ridica poporul din »starea mizeră«, în care se află!

Nu ne vine a crede, că astfel de binevoitori ai poporului sărac să nu vadă şi alte căi, prin care l'ar putea ajuta, dar probabil că sunt de părere că aceasta — adecă faptul că dânşii ar fi la cârma vre-unei bănci — ar fi mijlocul cel mai eficace pentru ajungerea scopului sublim amintit.

Destul că dintr'un îndemn s'au dintr'altul — nu trebue să ne gândim numai decât la ceva rău — auzi că se înfiinţează ba ici ba colo, şi eri şi astăzi câte una: »bănci româneşti», »societăţi pe acţiuni«. Şi astfel, auzi azi pe Braşoveni bunăoară, motivând înfiinţarea unei a doua bănci în Braşov, mâine pe Sălişteni şi te miri ca poimâne pe Sibiieni etc.

Fiecare îşi dă silinţa să te facă să pricepi că fără banca asta nouă ar fi prăpădenie pe bieţii Români şi fiecare se luptă pentru dreptul de paternitate a fericitei idei, aceasta mai ales dacă se găseşte vre-un cuvânt mai sforăitor, care sprijineşte înfiinţarea îndeosebi d. e. ajutarea claselor de tot sărace dânduli-se împrumuturi cât de mici şi dreptul de a depune spre economizare creiţăreşte şi schimbul de monete ori scopuri culturale, funcţionarii servesc gratuit etc. etc.

Un lucru ar trebui să ni-l însemnăm bine. Băncile, ca ori ce întreprinderi emi-namente economice, *numai atunci sunt justificate dacă împrejurările le necesitează în mod aşa zicând imperativ.* Cât e pentru aceea, că fiecare iniţiator de bancă nouă vine cu idei nouă de ajutorări etc, aceste idei ar aduce mai mult folos neamului dacă respectivul ar căuta să le întrupeze la alte bănci existente, cu cari stă în legătură. Şi să zicem d. e. dacă spiritul de jertfă al poporului nostru în genere este desvoltat cu cât mai mari rezultate nu s'ar ajunge dacă toate cele 150 institute de ale noastre, cari tot de Români de inimă sunt conduse sau cel puţin conducătorii şi acţionarii tot din aceeaşi pătură ca şi iniţiatorii de bănci! Dacă zic, toate institutele noastre ar decide cu însufleţire în frunte cu direcţiunile lor să jertfească câte ceva din profitul acţiilor lor! O parte mică numai din dividende. pe care să n'o simtă aşa zicând! Şi apoi dimpreună cu proprietarii de acţii dela bănci româneşti să jertfească toţi aceia tot câte o parte corăspunzătoare din venitul lor. Rezultatele ar putea fi pe deplin multămitoare!

Dacă acest spirit de jertfă nu este acum, de ce să fie mâne când se va înfiinţa o bancă anume ca să jertfească. Se vor forţa mai mult sau mai puţin unii slujbaşi asupra cărora iniţiatorii au o putere oareşcare, ca apoi eventual tot acei slujbaşi să ducă greul şi să se încătuşeze! Zică-i-se apoi unei bănci oricât de frumos i-s'ar zice, căci ea înfiinţată în mod forţat şi susţinută tot aşa va măguli numai pe câţiva dintre fericitii ei conducători şi va lucra mai mult în felul, că scoţi din buzunarul stâng şi pui în cel drept, deşi nu ştii unde e lipsa mai mare şi e banul mai la locul lui!

Dacă peste tot vom ajunge odată şi când, ca să vedem că necesităţile noastre economice pot fi pe deplin acoperite cu băncile noastre existente, aceasta e o întrebare la care nu putem răspunde acum şi care pe puţini cred că-i preocupă. Vorba e deocamdată că oare viitorul ce »*idei*« nouă ne va mai aduce pentru înfiinţarea *şi a altor fel* de bănci? Trebue să se mai găsească încă spirite iscoditoare doritoare de înaintarea şi prosperarea poporului etc. etc.! Să aşteptăm!

Un membru în comitetul de supraveghiare şi aspirant de membru în direcţiune

---

Iradeaua din 10 Mai şi poporul armân.

Astăzi se împlinesc trei ani decând poporul armân din Turcia a fost recunoscut prin Iradeaua imperială, ca naţionalitate aparte, cu drepturi civile egale naţionalităţilor creştine conlocuitoare. Judecând după consecinţele ce acest act a avut pentru poporul nostru, putem afirma că el n'a satisfăcut speranţele ce se puseseră în el şi n'a îndreptăţit entusiasmul indiscreptibil cu care a fost primit.

Cei trei ani de zile următori Iradelei din 10 Mai 1905, departe de a însemna o perioadă de reculegere şi de naştere naţională, precum era de aşteptat dela noile drepturi, au fost dimpotrivă cei mai trişti din câţi a numărat trecutul redeşteptării noastre naţională. Recunoaşterea ca naţiune aparte a poporului nostru care s'a manifestat prin atâtea fapte eroice şi s'a impus printr'o acţiune culturală de jumătate de secol, a disperat pe duşmanii noştri şi i-a hotărât să o suprime.

Acţiunea funestă întreprinsă în acest scop de statul grec şi de Patriarhie, ajutată de *resemnarea inertă* ce se predica poporului nostru, a făcut să se înscrie cea mai jalnică pagină în istoria neamului nostru dela Ali Paşa încoace. Trist rezultat pentru un succes reportat cu atâta trudă, aşteptat cu atâta nerăbdare, primit cu atât entusiasm.

Dar Iradeaua din 1905 n'a fost o deziluzie numai în ce priveşte urmările ei imediate, care la urma urmelor se pot pune în contul unor împrejurări neprevăzute şi nedependinte de noi. Această iradea constitue o decepţie şi în ce priveşte conţinutul ei. La început conducătorii noştri nu şi-au putut da seamă, de anemia drepturilor ce ni se deseră.

Imbătaţi de fierbinţeala succesului, ei n'au văzut că abstracţie făcând de acea recunoaştere metafizică nu ni se dădea nimic. Căci drepturile civile şi administrative de care se vorbeşte în acea iradea, nu sunt noui. Ele erau esercitate de către Românii naţionalişti ca cetăţeni creştini ai imperiului. Aromânii lăsânduse de cultura greacă şi adoptând pe cea naţională, n'au încetat de a fi cetăţeni şi n'au pierdut nici un drept civil sau administrativ, aşa încât iradeaua care le asigură eserciţiul acestor drepturi, din acest punct de vedere este un mare moft.

Ceeace au pierdut Românii lăpădându-se de cultura greacă şi eşind din comunităţile religioase greceşti, a fost eserciţiul drepturilor religioase. Ei s'au găsit afară de comunităţile recunoscute de stat, ca având privilegii religioase şi au rămas desorientaţi şi lipsiţi de adăpostul unei asemenea organizaţii religioase.

Acestea erau lipsurile juridice ale Românilor şi tocmai pe acestea iradeaua le trece cu vederea.

Dacă însă faţă cu aşteptările noastre, actul din 10 Maiu 1905 este neînsemnat, el îşi are importanţa lui din alte puncte de vedere. El constituie un început al concesiilor ce trebuesc să li se facă Aromânilor pentru egalizarea lor cu celelalte naţionalităţi. Este prima recunoaştere a legitimităţii revendicaţiunilor noastre şi în această privinţă, constitue un precedent foarte preţios care va ajuta mult la isbânda demersurilor viitoare.

Aşa fiind pentruca iradeaua din 1905 să capete importanţa istorică ce i s'a atribuit trebue să fie completată prin noi isbânzi, nu metafizice ci palpabile, concrete. Este de nevoie să obţinem drepturile de care simţim nevoie, pe care nu le avem şi pe care Turcii s'au ferit să le atingă. Aceasta trebue să fie ţinta sforţărilor noastre viitoare.

Dacă aceste drepturi religioase nu se vor obţine, iradeaua din 1905 vă rămâne un act fără altă însemnătate, decât aceea că ea constitue punctul de plecare al urei de sânge şi de măceluri pentru neamul nostru.

---

stăpânul ei nu mai era acolo, urla adesea aşa, ca şi când l-ar fi chemând

Dar într'o noapte, când Semillante începu iarăşi să geamă, mamei, de-odată, îi veni în gând o idee, o idee haină şi sălbatecă. O frământă până în zorii zilei; apoi plecă la biserică. Ea se rugă. îngenunchiată, sdrobită în faţa lui Dumnezeu, rugându-l s'o ajute, s'o călăuzească, să dea bietului ei trup sfârşit puterea, care îi trebue ca să-şi răzbune copilul.

Apoi se întoarse acasă. Avea în curte un butoiu vechiu desfundat, care strângea apa străşinilor; îl răsturnă, îl goli, îl înţepeni în pământ cu pari şi cu pietre; apoi legă pe Semillante într'însul şi intră în casă.

Umbla acuma, fără răgaz, prin odaie, cu ochii ţintă spre malul Sardiniei. Era acolo ucigaşul.

Căţeaua urla toată ziua şi toată noaptea. Bătrâna, spre ziuă, îi duse apă într'un hârb; dar nimic mai mult: nici supă, nici prânz.

Trecu şi ziua aceia. Semillante, istovită, durmia. A doua zi, ochii îi străluciau, părul îi era sbârlit, şi îşi întindea desnădăjduită lanţul.

Bătrâna nu-i dădu nici acum de mâncare. Animalul, furios, lătra cu un glas răguşit. Noaptea trecu iarăşi.

Atunci, pe când se crăpa de ziuă, mama Saverini merse la vecin, să-l roage să-i dea doi măldări de paie. Luă apoi nişte boarfe vechi, pe cari le purtase altădată soţul său, şi le umplu cu paie, ca să închipue un corp omenesc.

După ce înfipse un băţ în pământ, în faţă cu cuşca Semillantei, ea înodă deasupra acestui manechiu, care părea astfel că stă în picioare. Apoi închipui capul cu ajutorul unui pachet de cârpe vechi.

Căţeaua, surprinsă, privia la omul acesta de paie, şi tăcea, cu toate că era prăpădită de foame.

Atunci bătrâna merse să cumpere dela cârnăţar o bucată lungă de sângereţ negru. Intoarsă acasă, ea aprinse un foc de lemne în curte, lângă cuşcă şi fripse sângereţul. Semillante, lihnită, săria în sus, făcea spume la gură, cu ochii ţintă la grătar, al cărui miros o îmbăta.

Apoi mama făcu din bucata aceasta fumegândă o cravată pentru omul de paie. I-o legă cu sfoară în jurul gâtului. Când isprăvi cu aceasta, dădu drumul căţelei.

Dintr'o săritură groaznică, animalul atinse gâtul manechinului şi cu labele pe umeri, prinse să-l sfâşie. Ea cădea cu o bucată din pradă în gură, apoi se avânta din nou, îşi înfigea colţii în sfoară, smulgea câteva bucăţi de hrană, cădea iarăşi şi din nou săria în sus turbată. Sfâşie faţa prin muşcături puternice, sfârtică în bucăţi tot gâtul.

Bătrâna, nemişcată şi mută privia, cu ochii aprinşi. Apoi îşi legă animalul, îl puse să ajuneze încă două zile, şi-şi începu din nou acest exerciţiu straniu.

In vreme de trei luni îl deprinse cu felul acesta de luptă la prânzul acesta cucerit prin tăria colţilor. Ea nu-l mai lega acuma, dar îl repezia cu un semn asupra manechinului.

Il deprinsese să-l sfârtice, să-l mănânce, fără chiar să i-se mai fi ascuns ceva de mâncare în gât. Ii dedea apoi, ca răsplată sângereţul pârlit de ea.

De îndată ce observa pe om, Semillante se cutremura, apoi îşi întorcea ochii spre stăpâna sa, care îi striga: »Pe el!« cu un glas şuerător, ridicându-şi degetul.

* * *

Când socotì timpul sosit, mama Savarini merse să se spovedească şi se cuminecă într'o Duminecă dimineaţa cu o osârdie extatică; apoi după ce se îmbrăcă în haine bărbăteşti, ca un bătrân sărac sdrenţos, ea plecă cu un pescar sardinian, care o conduse, însoţită de căţea la celălalt mal al strâmtorii.

Ea avea într'o traistă de pânză o bucată mare de sângereţ. Semillante, nu mâncase de două zile. Bătrâna la fiece clipă, făcea să simtă mâncarea mirositoare şi o aţâţa.

Ele intrară în Lougosardo. Corgicanca mergea în cârjă. Ea se prezentă unui brutar şi întrebă de locuinţa lui Neculai Ravolati. El îşi reluase vechiul meşteşug, acela de tâmplar. Lucra singur în fundul prăvăliei sale.

Bătrâna dete în lături uşa şi-l strigă:

— Hei! Neculai!

El se întoarse; atunci dând drumul căţelei, strigă:

— Pe el, pe el! mănâncă-l mănâncă-l!

Animalul lihnit se avântă, prinse gâtul. Omul întinse braţele, îl strânse se rostogoli la pământ. El se svârcoli câteva secunde bătând cu picioarele pământul; apoi rămase nemişcat. în vreme ce Semillante îi sfârtica gâtul.

Doi vecini, stând în uşă, îşi aminteau foarte bine că au văzut ieşind pe un cerşitor bătrân cu un câne negru costeliv care mânca, mergând la drum, ceva închis pe care îl dădea stăpânul său.

Seara bătâna era acasă. Ea dormi bine noaptea.

STIRILE ZILEI.

— 13 Maiu v.

Congregația comitatului Brașov este convocată pe ziua de 30 Mai s. n. a. c., la oarele 9 a m., în localul obicinuit. La ordinea zilei sunt 138 obiecte.

Dela banchetul societății »Carpații« din București dat cu prilejul aniversării zilei de 3 (15) Mai, s'au expedat următoarele două telegrame la adresa regelui Carol și a Maj. Sale Monarchului:

„Majestăței Sale Regelui Carol" I, București. »Membrii societății »Carpați« Români născuți în Austro-Ungaria și așezați în România sărbătorind astăzi jubileul de 60 ani al emancipărei naționale a Românilor din monarchia habsburgică și jubileul Domniei de 60 ani a Majestăței Sale Impăratului Rege Francisc Iosif I, depun la picioarele Tronului glorios al ospitalierei României omagiile lor«.

(Urmează semnăturile comitetului central).

„Majestăței Sale Impăratului Francisc Iosif", Viena. »Membrii societăței »Carpații«, Români născuți în Austro-Ungaria și așezați în România, sărbătoresc jubileul de 60 ani al Majestății Voastre și jubileul emancipărei naționale a românilor din Ungaria și Ardeal. Ei își amintesc cu cea mai profundă recunoștință de manifestul dela 1848 al Majestăței Voastre, pentru libertatea tuturor popoarelor din monarchia habsburgică și depun la picioarele Tronului Majestăței Voastre omagiile fiilor națiunei române, credincioși glorioasei Dinastii și monarchiei«.

(Urmează semnăturile comitetului central).

S'a mai expediat câte o telegramă d-lor George Pop de Bășești și Aurel D. Popovici.

Censura de profesor. Aflăm cu plăcere, că d-l Dumitru *Lupan* din Brașov, actual profesor suplent de științele naturale la gimnaziul român din Năsăud, a făcut cu succes censura de profesor în Budapesta. Felicitările noastre!

Inaugurarea statuei lui Vasile Lascar. Duminecă a avut loc în București, inaugurarea statuei regretatului bărbat politic Vasile Lascar. Statuia, care reprezintă pe V. Lascar în picioare, a fost ridicată pe strada cu același nume, fostă Teilor, în dreptul locuinței sale, de către un comitet de inițiativă. sub preșidenția d-lui Emil Costinescu, ministru de finanțe și compus din d-nii Alex. Constantinescu, I. G. Saita și Marin Teodorian, care au luat parte la solemnitate. Familia a fost reprezentată prin d-nii ionel și Ștefan Lascar, și Radu D. Brătianu, fiii și ginerele regretatului Lascar. Din partea regelui a fost d. aghiotant Magheru, care a depus o frumoasă coroană de flori naturale din partea suveranului. Au mai fost depuse coroane din partea ministerului de interne, clubului național-liberal, primăriei Capitalei, etc.

După ce s'a oficiat un serviciu divin de către arhiereul Sofronie Vulpescu-Craioveanu, asistat de mai mulți preoți, d-nul Emil *Costinescu*, ministru de finanțe și d-l Vintilă *Brăteanu*, primarul orașului București, au rostit discursuri, apreciind în termini elogioși activitatea acestui mare bărbat de stat.

Ancheta la preparandia română din Gherla. Ni se scrie din Gherla: D-l Dr. I. *Siegescu*, profesor din Budapesta, a petrecut 3 zile în orașul nostru, unde în calitate de comisar ministerial a vizitat preparandia română din Gherla. Se spune că d-l Siegescu ar fi ținut o anchetă și în cunoscuta afacere a d-lui A. Domide.

Din Caransebeș. Consistoriul plenar din Caransebeș a numit pe d-nul director de teologie Dr. Iosif *Olariu* totodată director definitiv și la institutul pedagogic de acolo, și l-a încredințat și cu redactarea »Foaiei Diecezane«, iar pe d-l Dl. N. *Regman* l-a ales profesor la institutul pedagogic.

Principele Louis Napoleon în București. Duminecă, cu expresul de Vârciorova, a sosit în București Principele Louis Napoleon. Regele Carol a fost la gara de Nord unde a întâmpinat pe Inaltul oaspe, care se rudește cu Suveranul României. Dela gară, Regele și cu A. S. Imperială s'au urcat în automobil și s'au dus direct la Palatul Regal. Seara a avut loc la Palat un prânz intim la care au luat parte Familia Regală și Prințul Napoleon. După cum se știe Prințul Louis Napoleon, care a fost primit la Viena de Maj. Sa Monarchul nostru, se duce în Rusia, unde comandă un corp de armată ca locotenent-general. Regele Carol și A. S. Imperială au plecat eri dimineață cu un tren special la Sinaia.

Desvălirea monumentului lui Vörösmarty. Duminecă a avut loc în Budapesta, desvălirea monumentului cunoscutului scriitor Mihail Vörösmarty în fața unui public imens. Monumentul este unul din cele mai frumoase din toată Ungaria. La solemnitatea desvălirei au luat parte toate societățile artistice și științifice. Desvălirea s'a făcut în prezența arhiducelui Iosif și a soției sale arhiducesa Augusta.

Concertul societății filarmonice. Societatea filarmonică aranjează mâne Mercuri in 27 l n., un concert cu binevoitorul concurs al d-lui Felix Popper dela op reg. din Budapesta, în sala mare de concerte, sub dirigența d-lui Max *Krause*. Programul este următorul: 1) L. v. »Beethoven«: Symphonie Nr. 8, F-dur: *a*) Allegro vivace e con brio; *b*) Allegretto Scherzando; c) Tempo di Menuetto; *d*) Allegro vivace. 2) »Jos. Haidn«: Concert pentru Violoncello: d-nul Felix Popper, și 3) »A, Thomas«: Ouvertura Operei »Mignon«. Inceputul la orele 8 seara,

Meseriașii români din Turda invită la Maialul ce se va aranja Luni a 2 zi de Rusalii în 15 Iunie st. n., în »Pavilonul de vară« din promenada orașului. Damele sunt rugate a se prezenta în costum. (?) Venitul curat e destinat pentru ajutorarea învățăceilor de meserii lipsiți de mijloace. Ofertele marimimoase sunt a se adresa d-lui advocat Dr. Valer Moldovan.

Cununie: *Cornel B. Andrea* și *Veturia Deac*, cununați. Ighiu. 17 Mai 1908. Roșia de Secaș.

Consfătuirea șefilor de bande greci. La 27 Aprilie trecut, scrie »Românul dela Pind«, a avut loc o consfătuire secretă a tuturor șefilor de bandă greci din Vilaetul Salonic. S'a hotărât ca să se sporească numărul și mijloacele de terorizare ale bandelor grecești contra Românilor din Macedonia. Consfătuiri la fel, cu o săptămână înainte, au avut loc și la Bitolia. Consulii în rapoartele lor către legațiuni afirmă că aceste consfătuiri au fost ținute cu consimțământul autorităților, care aveau cunoștință de ele și se miră că n'au vrut să pue mâna pe bandiții greci.

Congresul ligei antiduelistilor. In zilele de 3–5 Iunie va avea loc la Budapesta în fosta sală a magnaților din muzeul național congresul internațional al ligei antiduelistilor sub presidenția prințului Bourbon. La congres vor lua parte delegați ai tuturor statelor europene. Comitetul organizator are un program bogat pentru primirea delegaților.

D-l Dr. A. Crăciunescu ne anunță că va continua praxa medicală cu începere dela 15 Mai a. c., în Băile-Erculane (Herculesbad, I. Mehadia). Sezonul de iarnă în Abbazia.

Cutremur de pământ în Ungaria. Duminecă s'au resimțit două puternice cutremure de pământ în orașul Kecskemet. Poporațiunea, care asista la serviciul divin, a părăsit îngrozită bisericile, refugiindu-se afară pe câmp. S'au prăbușit peste 100 de hornuri.

Copiilor le este oprit fumatul. Comitatul Zălau a dat o ordinațiune, conform căreia copiilor subt etatea de 15 ani le este oprit fumatul. Vânzătorii de tutun și de chibrite, călcând aceasta ordinațiune, pot fi pedepsiți până la 100 cor. Aceasta ordinațiune obligă deasemenea și pe părinți și tutori ca să supravegheze copii lor, ceea ce e și natural, fiindcă în sensul legilor în vigoare pe copii nu-i poți pedepsi. Ar fi de dorită generalizarea acestei ordinațiuni.

Din causa canalizării a fost oprită circulațiunea trăsurilor pe livadia Poștei.

Canalizarea orașului Brașov.

(Instrucțiune.)

— Urmare. —

Coastenul îngropat în pământ în curte, poate fi făcut din fer, din beton sau din lut glazurat și pentru a împedeca ieșirea gazurilor din canale, trebue să fie provăzut cu o închisoare de apă, înaltă de 15 cm. și cu un sac pentru nomolu de 30 cm. adâncime. Cest din urmă trebue curățit din timp în timp de murdăria ce se așează pe dânsul, pentru că în cas contrar se desvoaltă gazuri de imputiciune, cari mai cu samă vara, sunt peste măsură supărăcioase.

Curățitul se efeptuește mai ușor cu sape.

Suprafața apei din coastenul îngropat în pământ trebue să fie cel puțin 1—2 m. sub pământ, pentrucă altmintrea înghiață.

Deasupra acestui coasten este închis cu o grate de fer turnat, care trebue să fie așa de mare, ca apa și când sunt ploi meri, să nu poată esunda ci să cadă în lăuntru.

In curți, unde comunică cară, gratia de fier să nu fie așezată pe coastenul de lut glasurat, pentrucă atunci să rupe, ci trebue făcută împrejurul coastenului o cunună din beton și pe aceasta cunună trebue așezată gratia.

Coastenul din curte poate fi legat sau de conductul principal al curții sau de fătâna de revizuire (Revisonssacht); legerea de cea din urmă e mai avantagioasă, pentru că în caz de a se astupa vre-un conduct, dintrânsa ușor se poate curăți; însă aici trebue avut grijă să nu să surpe fundamentul coastenului adecă să nu-l sape sau ruineze apa, din care cauză țava de convingere din coastenul din curte negreșit trebue făcută până în fundul fântânii.

Grijă deosebită trebue să avem cu toții, ca nici în coastenele îngropate în curte și nici într'o parte a nici unui conduct să nu ajungă prin urmare să nu se lapede nici să nu se arunce nici un fel de material compact precum sunt gunoiul, năsipul, cenușa, rămășițele din cuină sau zdrențele și altele asemenea, pentru-că întâmplându-se una ca asta, conductele se astupă și atunci e necungiurat de lipsă să se facă săpături nouă și eventual să se dărâme cu totul câte un conduct întreg sau câte o parte a aceluia.

Asemenea materii compacte se scot din case nu pe calea conductelor, ci pe cară de gunoiu.

(Va urma).

ULTIME STIRI.

Budapesta, 26 Mai. Foaia oficială publică un rescript prea înalt, în care se declară de nesuficiente causele demisionării miniștrilor Aehrenthal și Schönaich. In ultima conferență a miniștrilor în cestiunea regulării soldei oficerilor și a soldaților s'a ajuns la o înțelegere mulțumitoare, ceea-ce Maj. Sa a luat cu sinceră satisfacție la cunoștință. Din cauza aceasta M. Sa dorește ca miniștri amintiți să rămână mai departe în posturile lor.

Budapesta, 26 Mai. La conferența kossuthiștilor de Sâmbătă, Apponyi a făcut următoarea destăinuire despre starea sanitară a Majestății Sale Monarchului: „Trebuie să rămânem în cea mai mare liniște pentrucă sănătatea regelui e îngrijorătoare; starea sanitară a M. Sale nu e potrivită ca noi să facem criză".

Budapesta, 26 Mai. Banul croat Paul Rauch sosește azi aici pentru a conferi cu ministrul președinte despre reformele economice ale Croației.

Paris, 26 Mai. Președintele Fallières, însoțit de ministrul de externe Pichon, au plecat eri spre Londra.

New-York 26 Mai. După o știre primită din Oakland (California) un balon de 450 de picioare lungime, care făcea primele încercări, a căzut pe pământ dela o înălțime de 300 de picioare; 20 de persoane care se găseau în nacela balonului au fost zdrobite sub aparat: 7 sunt omorâte și celelalte grav rănite.

Bitolia, 26 Mai. Mitropolitul grec din Corița a adresat patriarhului din Constantinopol un memoriu, prin care cere ca Patriarhul să protesteze pe lângă Poartă, pentru biserica dată Românilor în comuna Pleasa. Mitropolitul din Florina (Bitolia) a cerut și el dela patriarhie spre a se opri Românilor de a avea paraclis în orașul Nevesca.

Berlin, 26 Mai. Știri primite din Germania centrală și apuseană, semnalează mari furtuni, cari au pricinuit mari pagube. O ploaie torențială cu grindină a cauzat la Berlin inundațiuni, mai ales în nordul și vestul orașului și în grădina zoologică, unde apa a atins o înălțime de 70 de centimetri.

Constantinopol, 26 Mai. Se svonește că prim-ministrul și ministrul de externe al României D. Sturdza, va veni vara asta aici, pentru a regula și încheia convenția comercială cu Turcia și-a tranșa cestiunea vacufurilor din Dobrogea.

Petersburg, 26 Mai. Tribunalul militar din capitală a judecat 11 membri ai organizațiunei revoluționare, acuzați de acte teroriste printre care: asasinatul procurorului militar Pawlow, directorului închisorilor, Maximowski și al șefului temniței din Viborg, colonel Ivanow. Patru au fost condamnați la moarte, alți patru la muncă silnică pe viață, doi la isgonire într'un loc hotărât; celalt a fost achitat.

Bibliografie.

Ioan Adam: „Năzuințe" povestiri și „Pe lângă vatră", pilde și glume țărănești. Ambele à 1.50 cor.

A apărut »*Legenda Funigeilor*«, poem dramatic în trei acte de St. O. *Iosif* și D. *Anghel*. Prețul 1 Leu.

Dante „Infernul" traducere în versuri de N. Gane. Prețul 3 cor. 50 bani. plus 30 bani porto.

„Prin Vraja Dragostei", nuvele de *Vasile Pop*, editura Minerva. Prețul C. 1·50 plus 10 fileri porto.

M. Sadoveanu „Vremuri de Bejenie" 2 cor.

Guy de Maupassant „Povestiri alese traduse de M. *Sadoveanu*. 2 cor.

Octavian Goga „Poezii". 1 cor.

Zaharie Bârsan „Poesii" 1 cor. 50.

Sandu (Aldea) "Carticica Plugarului" — 50 bani.

Diverse.

Pantalonii cu pricina. La tribunal se judeca procesul unui pungaș dat în judecată pentru-că furase o păreche de pantaloni.

Pungașul sta zmerit pe banca acuzaților, pe când avocatul său, într'o înflăcărată pledoarie, căuta să dovedească că clientul său nu furase pantalonii reclamantului, dovezi, în virtutea cărora, cerea tribunalului o sentință de achitare.

Tribunalul deliberând și influențat de pledoaria avocatului, achită pe pungaș, care cu toată sentința aceasta, nu se mișca de pe banca acuzaților.

— Dar ce stai acolo și nu pleci, îl întreabă avocatul. Nu vezi că tribunalul te-a achitat?

Pungașul nu se da sculat de pe bancă și se uita pe furiș în toate părțile.

— Pleacă! Nu auzi? îi strigă din nou avocatul.

— Cum să plec, domnule avocat? D-ta nu vezi că sunt îmbrăcat cu pantalonii pe cari i-am furat?

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Adunarea generală a Reuniunei „Brassoi olt csaport lecsapaló társulat“ convocată pe 30 a lunei curente **nu se va ţinea** în sala sfatului ci **în localul Reuniunei industriale, Gewerbe verein.**

114,1—3.

Dela „Tipografia şi Librăria“

A. MUREŞIANU, Braşov

se pot procura următórele cărţi

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauga pe lângă portul postal arătat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Scrieri istorice.

Memorii din 1848—49 de *Vas. Moldovan*, fost prefect al Legiunei III în 1848—49. Preţul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

Viaţa şi operile lui Andreiŭ Mureşianu, studiu istoric-literar de Ioan Raţiu, prof. ord. la preparandia din Blaşiŭ. Preţul 2 cor.. plus porto 10 banĭ. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparandial din Blaşiŭ.

„Pentru memoria lui Avram Iancu“, apelul dat către ministerul de interne D. P... prin d-l Dr. Amos *Frâncu* n causa fondului pentru monumentul lui Iancu. Preţul este 1 corónă. In România 2 lei plus 5 banĭ porto.

„Ţĕranul român şi ungur din Ardeal“, studiu psihologic poporal de *I. Paul*. Preţul 1 cor. (+ 5 b. porto).

„Românul in sat şi la óste“. Acesta este titlul unei nouĕ cărticele, de p l *Ioan Pop Reteganul*, cunoscutul şi meritosul nostru scriitor poporal, a dat literaturei române. Preţul 20 b., cu posta 26 b.

„David Almăşianu“, schiţe biografice de *Ioan Popea*. Broşura acésta, presentă şi multe momente de însemnătate istorică. Preţul 60 b. (cu posta 66 b.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino şi Lissa“, interesanta şi eminenta conferenţă, ce a ţinut'o d-nul colonel c. şi r. *Francisc Rieger* în reuniunile militare dela Braşov şi Sibiiu. Broşura conţine şi douĕ portrete binĕ reuşite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era majoe, altul din timpul mai recent; mai conţinr şi o hartă a Lissei, cum şi ilustraţiunea mormêntului eroului nostru. Preţul 80 b. plus 6 b. porto.)

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf de Ihering traducere de Teodor V. Păcăţian. Preţul 2 cor. (+ 10 b. porto).

Tóte acestea cărţi se pot procura dela tipografia şi librăria *A.Mureşianu*, Braşov.

„Pintea Vitézul“, tradiţiunĭ, legende şi schiţe istorice, de *Ioan Pop-Reteganul*. Cea mai completă soriere despre eroul, Pintea. In ea se cuprind fórte interesante tradiţiunĭ şi istorisirĭ din tóte părţile, pe unde a umblat Pintea. Preţul 40 banĭ. plus 6 banĭ porto.

Biblioteca musicală:
Note pentru voce şi piano.

I. Vidu: Au apărut in Tipografia diecezană din Arad următoarele: „Negruţa“, cor mixt cu soli de Tenor-Sopran. Preţul 1 cor. 50 fileri (2 Lei).

„ „ „Crasa“, melodie poporală. Prelucrare şi armonizare. Preţul 60 fileri.

„ „ „Logojana“ pentru o voce şi piano. Preţul 1 cor. 50 fil.

„ „ „Preste deal“... Cor mixt cu soli compus pe motive din muzica poporală rom. Preţul 1 cor. 50 fileri.

T. Lugojanu: „Cântări bisericeşti“ pentru slujbe ocazionale din Molitvelnic (Evhologiu) ş. a. Preţul 8 coroane.

„ „ „De ducă“... Cor bărbătesc, pe motiv poporal. Preţul 1 coroană.

Se pot procura prin librăria „Gazetei Transilvaniei“, Braşov.

Din Biblioteca Societăţii »*Steaua*« (Bucureşti, Institutul de arte grafice I. St. Basidescu) a apărut N-rul 15 cuprinzând: »Românii de peste Carpaţi« de I. Russu Şirianu, şi N-rul 16 cuprinzând: »Românii şi Dacii« de Dr. I. Lupaş. Preţul 15 bani

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Maiu st. n. şi până în 1 Oct. st. n. 1908.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·46 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 7·30 min. séra.
IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10·26 m. séra.

Dela Braşov la Bucuresci:

I. Trenul de persóne la óra 3·20 m. dim.
II. Trenul mixt la órele 12·00 m. p. m.
III. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).
IV. Tren mixt la órele 7·47 séra.*
*) (care circulă numai la Predeal.

Dela Braşov la Kezdi-Oşorheiu Bereczk şi Ciuc-Ghimes:

I. Trenul de pers. la óra 5.15 min. dim.*
II. Trenul mixt la óra 8·41 min. a. m.*
III. Trenul de per. la óra 3·05 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).
IV. Tren de pers. la órele 7·00 m. séra.* (* au legătură numai la Szepszi-Szt.-György).

Dela Braşov la Zărnesci (gara Bartolomeiu)

I. Trenul mixt la óra 8·40 min a. m.
II. Trenul mixt la óra 4·16 min. p. m.
III. Tren mixt la óra 9·46 séra.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

I. Tren acc. p. Arad la órele 4·52 m. dim.
II. Trenul de persóne la óra 7·12 dim.
III. Tr. accel. peste Cluşiu la ó. 2·09 m. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 8·50 min. séra.

Dela Bucuresci la Braşov:

I. Tren. de pers. la óra 7·28 min. dimin (numai dela Predeal).
II. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m. (Are legătură cu Sibiiu şi Cluj).
III. Trenul pers., la óra 4·55 m. p. m.
IV. Trenul mixt. la óra 9·15 min. séra.

Dela Bereczk Kezdi-Oşorheiu şi Ciuc-Ghimes la Braşov:

I. Trenul de persóne la óra 8·16 m. dim.* (are legătură cu Ciuc-Sereda)
II. Trenul de pers. la óra 1·59 m. p. m.*
III. Trenul mixt, la óra 6·33 m. séra.*)
IV. Tren mixt, la órele 10·08 m. séra. (* au legătură cu Ciuc Gyimes).

Dela Zărnesci la Braşov (gar. Bartolomeiu)

I. Trenul mixt la óra 7·12 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·39 min. p. m.
III. Tren mixt la óra 7·07 séra.

Notă. Incepând cu 1 Iunie intră în circulaţiune trenul direct Arad-Budapesta şi trenul accelerat de dimineaţă Braşov-Budapesta.